

de Kamer

Mei 2008

De Belgische puzzel

I N H O U D

	De Kamer doorgelicht	3
	Wat doet de Kamer?	7
	De moeizame weg naar een nieuwe federale regering	9
	De regering Leterme	14
	Verklaring van de regering Leterme	15
	Standpunten in de Kamer	18
	Het Verdrag van Lissabon	21
	Vraag & antwoord	24
	Nucleaire proliferatie	26
	Politieke opiniepeilingen	30
	In de marge	32

COLOFON

Verantwoordelijke uitgever

Robert Myttenaere, secretaris-generaal
van de Kamer van volksvertegenwoordigers

Redactie

Dienst Public Relations
1008 Brussel
e-mail: pri@dekamer.be
Dominique Van den Bossche
tel 02 549 81 77
Anne Coppens
tel 02 549 90 46
Denis François
tel 02 549 80 80

De redactie werd afgesloten op 24/04/2008

Aan dit nummer werkten mee:

Robert Myttenaere, Jeroen Clarisse,
Hugo D'Hollander, Alberik Goris,
Mireille Pöttgens en Ann Vander Stichele

Vertaling

Dienst Vertaling Beknopt Verslag van de Kamer

Foto's en illustraties

Belga, Nadine Huysmans en Inge Verhelst

Vormgeving en druk

Prepress en drukkerij van de Kamer

Waarde lezer,

Voor u ligt nummer acht van het magazine “de kamer.be”. Het nummer bestrijkt de periode van de federale verkiezingen van 10 juni 2007 tot 10 april 2008.

Het magazine poogt de lezer die niet vertrouwd is met de politiek zo goed mogelijk de werking van de Kamer van volksvertegenwoordigers en de daarmee samenhangende thema's uit te leggen. Het is mogelijk dat in de ogen van sommigen een facet over het hoofd werd gezien of dat geen rekening gehouden werd met een gevoeligheid of een invalshoek. Duidelijkheid, volledigheid en objectiviteit zijn idealen. De redactie streeft erna. De lezer moet niet aarzelen te reageren en te mailen naar pri@dekamer.be indien een informatie haar of hem stoort of onjuist is. De redactie is blij met reacties. Ze kunnen de lezersrubriek stofferen.

Verkiezingen zijn hoogtepunten in ons democratische bestel. Tijdens de verkiezingscampagnes stellen de politieke partijen hun programma en kandidaten aan de kiezers voor. Het is voor partijen zaak om zoveel mogelijk stemmen en dus zetels voor hun kandidaten te winnen.

Uit enquêtes blijkt dat heel wat burgers zich machteloos voelen. Ze zeggen: “Onze stem verandert toch niks”. Op 10 juni 2007 hebben de kiezers de politieke kaarten evenwel grondig door elkaar geschud. Het resultaat van die grote verschuiving weerspiegelde zich in de samenstelling van de Kamer. Op bladzijde 3 ziet u hoe de verdeling van de 150 Kamerzetels er nu uit ziet in vergelijking met de vorige zittingsperiode. De redactie heeft van de gelegenheid gebruik gemaakt om in kort bestek op bladzijde 7 nog eens duidelijk te stellen wat de rol van de Kamer is.

De federale regering telt evenveel Nederlandstalige als Franstalige ministers, de eerste minister niet meegerekend. Die regering moet de steun krijgen van de meerderheid van de Kamerleden.

Om een regering te vormen is dus een akkoord nodig tussen bepaalde Nederlandstalige en Franstalige partijen die de regering willen steunen. Een akkoord veronderstelt een compromis waarbij eenieder wat water in zijn wijn doet en waarin elkeen zich kan terugvinden.

Maar met de verkiezingsuitslag van 10 juni 2007 was dat niet zo eenvoudig. Uit de resultaten bleek dat de prioriteiten van de publieke opinie in het noorden en het zuiden van het land soms verschillend waren. Onder meer daardoor sleepte de politieke crisis lang aan.

Een interim-regering onder leiding van eerste minister Verhofstadt trad op 23 december 2007 aan. Die regering effende het pad voor de definitieve regering van

eerste minister Leterme. Op 22 maart 2008 kreeg die regering het vertrouwen van de Kamer. Ze staat voor belangrijke uitdagingen. De staat moet verder hervormd worden. Een nieuw evenwicht is nodig tussen de gemeenschappen, de gewesten en de federale staat. De begroting moet tegen 2011 een overschot van bijna vier miljard euro vertonen om de gezondheidszorg en de pensioenen van de komende generaties te kunnen betalen.

Tegen half juli zal de regering in het Parlement een verklaring afleggen over een tweede pakket voorstellen voor een verdere hervorming van de staat.

In dit magazine vindt u een aantal artikels die de politieke situatie duiden. Zo vindt u op de bladzijden 10 tot 12 wat uitleg over de staatshervorming en het dossier Brussel-Halle-Vilvoorde. Verder maakt u in dit nummer ook kennis met de nieuwe regering, haar programma en de standpunten van de verschillende fracties.

Ik wens u alvast een aangename lectuur.

A handwritten signature in blue ink, consisting of a large loop on the left and a long horizontal stroke extending to the right, with a vertical line descending from the middle of the horizontal stroke.

Herman Van Rompuy
Voorzitter van de Kamer van volksvertegenwoordigers

De Kamer doorgelicht

Partijen en kartels

Nu		2003 - 2007	
CD&V – N-VA	30	CD&V	21
		N-VA	1
MR	23	MR	25
PS	20	PS	25
Open Vld	18	Open Vld	25
Vlaams Belang	17	Vlaams Belang	18
sp.a-spirit	14	sp.a-spirit	23
Ecolo-Groen!	12	Ecolo	4
		Groen!	0
cdH	10	cdH	7
Lijst Dedecker	5	Lijst Dedecker	0
FN	1	FN	1

De Kamervoorzitter

In juli 2007 verkozen de Kamerleden Herman Van Rompuy tot Kamervoorzitter. Herman van Rompuy werd op 31 oktober 1947 in Etterbeek geboren. Na zijn studies wijsbegeerte en economie aan de K.U. Leuven stapte hij in de politiek.

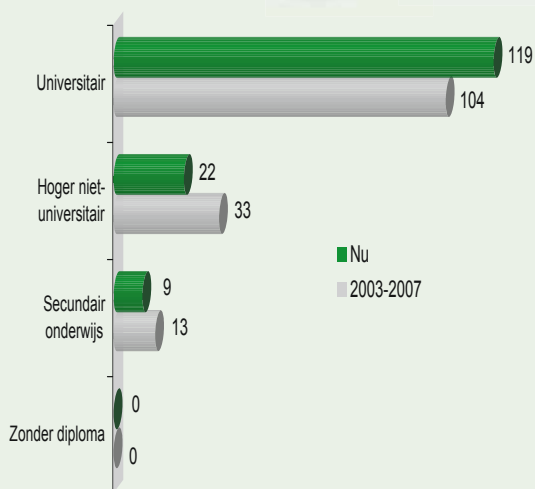
- Politieke loopbaan:
- Senator van 1988 tot 1995.
 - Staatssecretaris voor Financiën van mei tot sept. 1988.
 - Nationaal voorzitter van de C.V.P. van sept. 1988 tot sept. 1993.
 - Vice-eerste minister en minister van Begroting van sept. 1993 tot juli 1999.
 - Sinds 1995 is Herman Van Rompuy lid van de CD&V-fractie in de Kamer.

“Ik vind het nog altijd een boeiend experiment om met twee culturen en volkeren in één land samen te leven.”

Humo, 23 oktober 2007

De Kamerleden

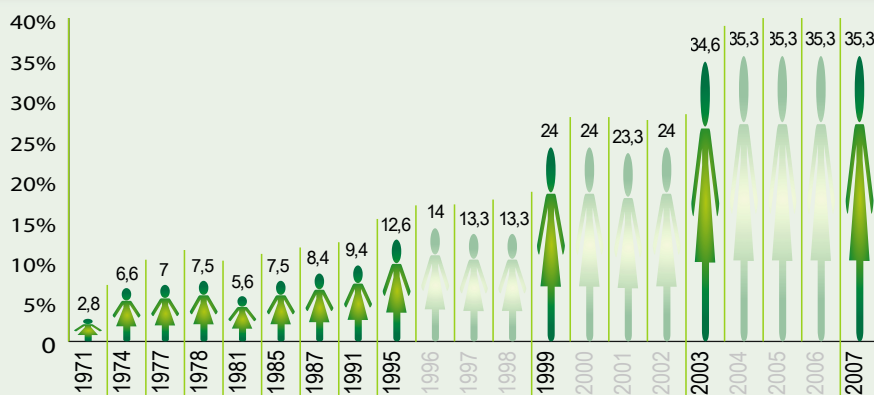
Diploma's

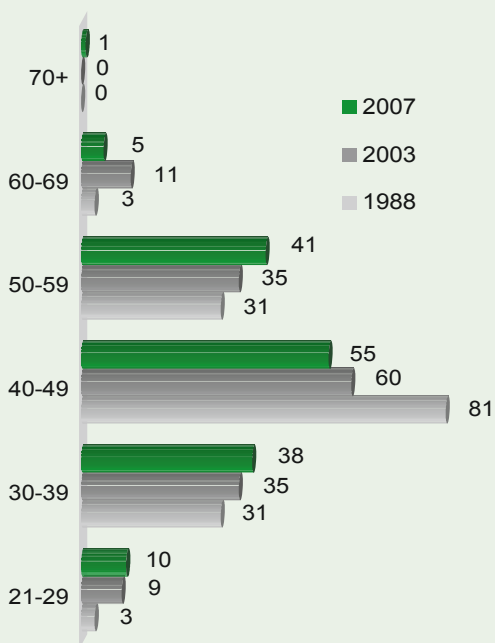
Beroepen

Vrouwen in de Kamer

Leeftijd

De gemiddelde leeftijd van de Kamerleden is 44 jaar. Nooit eerder was de Kamer zo jong. In 2003 was de gemiddelde leeftijd nog 45 jaar, in 1999 was het 47 jaar.

Voorwaarden om tot Kamerlid verkozen te kunnen worden:

- Ten minste 21 jaar zijn
- Belg zijn
- In België wonen
- De burgerlijke en politieke rechten bezitten (= niet veroordeeld zijn wegens hoogverraad of tot minstens vijf jaar opsluiting).

De voorwaarden om tot Senator verkozen te kunnen worden, zijn dezelfde.

Het aantal vrouwen in de Kamer is de voorbije jaren geleidelijk aan toegenomen. Twee verkiezingsjaren springen bijzonder in het oog, 1999 en 2003.

Bij de verkiezingen van 1999 was de zogenaamde wet 'Smet-Tobback' (de wet van 24 mei 1994) voor de eerste keer van toepassing. Die bepaalde dat niet meer dan twee derde van de kandidaten op de lijsten van hetzelfde geslacht mocht zijn. Anders gezegd: ten minste een op de drie kandidaten moest een vrouw zijn. De partijen respecteerden de wet, maar de vrouwen stonden vooral op onverkiesbare plaatsen. Dat het aantal vrouwelijke Kamerleden in 1999 desondanks van 20 naar 36 steeg, had ook

te maken met het succes van de groene partijen. 13 van de 19 groene verkozenen waren vrouwen. In 2002 ging de wetgever nog een stap verder. Voortaan zouden er evenveel mannen als vrouwen op de lijsten moeten staan. En de partijen zouden de vrouwen een verkiesbare plaats moeten geven. In 2003 moest – bij wijze van overgangsmaatregel – ten minste één van de eerste drie kandidaten een vrouw zijn. In 2007 moest één van de eerste twee kandidaten een vrouw zijn. Die strenge reglementering leverde wel resultaat op. Het aantal vrouwelijke Kamerleden ging in 2003 van 36 naar 52.

Taalgroepen

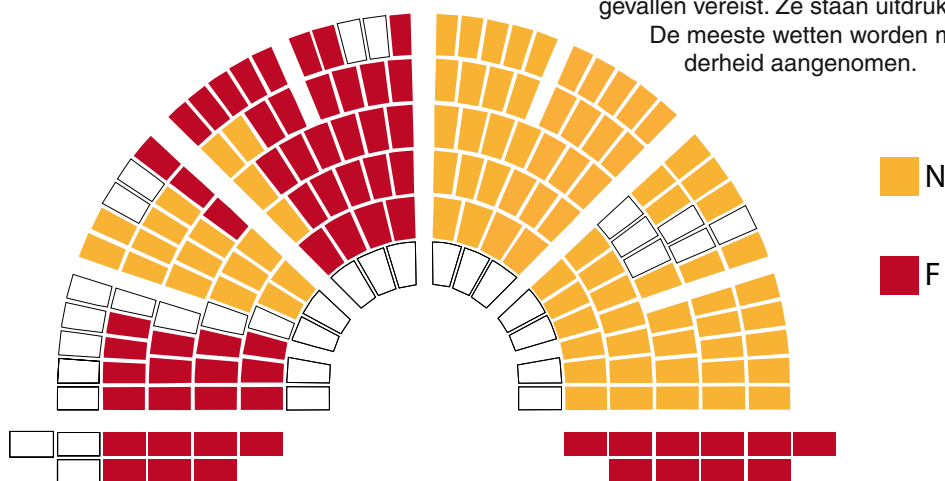
Momenteel telt de Nederlandse taalgroep 88 leden, de Franse 62. Dat is evenveel als tijdens de vorige zittingsperiode.

Twee taalgroepen

De taalgroepen zijn van belang wanneer de parlementsleden stemmen over wetten waarvoor een bijzondere meerderheid nodig is. We noemen dat bijzondere wetten. Het gaat bijvoorbeeld om wetten die de bevoegdheden van de gemeenschappen en gewesten bepalen. Een bijzondere wet is aangenomen als aan drie voorwaarden voldaan is:

- De meerderheid van de leden van elke taalgroep is aanwezig;
- De meerderheid van de uitgebrachte stemmen in elke taalgroep is een ja-stem;
- Twee derde van het totaal aantal uitgebrachte stemmen is een ja-stem.

Een bijzondere meerderheid is slechts in een beperkt aantal gevallen vereist. Ze staan uitdrukkelijk in de Grondwet. De meeste wetten worden met een gewone meerderheid aangenomen.

Opvolgers

Het is niet omdat een kandidaat verkozen is, dat hij of zij het mandaat ook effectief moet opnemen. Het overgrote deel van de verkozenen doet dat natuurlijk wel.

Toch zijn er na elke verkiezing verkozenen die onmiddellijk hun ontslag indienen en hun plaats afstaan aan een opvolger. Onder hen, ministers in een gemeenschaps- of gewestregering.

Waarom hebben ze dan deelgenomen aan de verkiezingen, vraagt u zich af? Ze deden het voor hun partij, niet voor zichzelf. Vaak zijn het politici die veel stemmen behalen. Door mee te doen aan de verkiezingen helpen ze hun partij of kartel vooruit.

Dertien verkozenen dienden onmiddellijk na de verkiezingen hun ontslag in. Ze legden de grondwettelijke eed niet af en lieten zich vervangen door een opvolger.

Weer andere verkozenen waren voor de verkiezingen van 10 juni 2007 minister of staatssecretaris in een gemeenschaps- of gewestregering, wilden dat uitvoerend mandaat behouden, maar legden toch de eed af als Kamerlid. Vervolgens lieten ze zich, voor de duur van hun uitvoerend mandaat, in de Kamer vervangen door een opvolger. ■

Op 10 juni 2007 verkozen 7.720.796 kiezers 150 Kamerleden.
De Kamer van volksvertegenwoordigers bevindt zich
in het hart van de Belgische politiek.
De Kamervoorzitter is de eerste burger van het land.
Maar wat doet de Kamer eigenlijk?

Wat doet de Kamer?

De Kamer zet het licht op groen voor de nieuwe regering

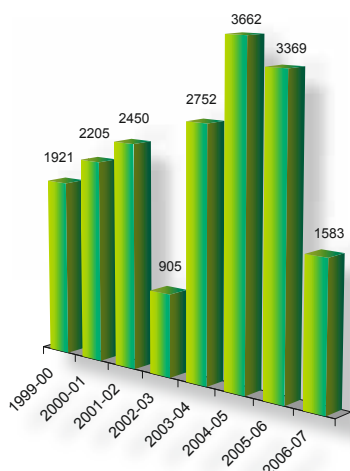
Na de verkiezingen treedt de Koning in actie. Daarbij gaat hij telkens volgens een min of meer vast patroon te werk. Meestal benoemt hij eerst een informateur. Die gaat praten met vertegenwoordigers van de verschillende sectoren en geledingen van de samenleving: met de politieke partijen, de vakbonden, de werkgeversorganisaties enzovoort. Hij gaat na hoe ze aankijken tegen de vorming van een nieuwe regering en wat hun verwachtingen zijn. De informateur brengt regelmatig verslag uit bij de Koning.

Na de informatieronde wijst de Koning een formateur aan. Die moet een nieuwe regering vormen. Hij brengt de partijen die samen een meerderheid hebben in het parlement rond de tafel voor onderhandelingen. Die partijen moeten het eens worden over wat ze de volgende vier jaar willen verwezenlijken, waaraan ze voorrang zullen geven, hoeveel geld ze zullen uitgeven, waarop ze zullen besparen enzovoort. Zodra ze een akkoord bereikt hebben, leggen ze hun afspraken vast in een regeerakkoord.

Meestal wordt de formateur premier van de nieuwe regering. Zodra de nieuwe regering gevormd is, komt de premier naar de Kamer van volksvertegenwoordigers. Hij stelt zijn nieuwe ploeg en het regeerakkoord aan de Kamerleden voor. Pas als ten minste 76 van de 150 Kamerleden aan de nieuwe regering hun vertrouwen geven, kan de nieuwe ploeg aan de slag. De Kamerleden die de federale regering steunen, vormen de meerderheid. De overige Kamerleden vormen de oppositie.

De begroting goedkeuren

Enkele maanden voor het einde van elk kalenderjaar dient de federale regering haar begroting voor het volgende jaar bij de Kamer in. De begroting is een raming van ontvangsten en uitgaven. De Kamerleden pluizen de begroting uit en ondervragen de ministers en staatssecretarissen over hun plannen voor het volgende jaar. Na een uitgebreid debat wordt er gestemd. Alleen als een meerderheid van de Kamerleden de groene knop indrukt, kan de regering haar beleid uitvoeren.

Aantal schriftelijke vragen

De regering controleren

De Kamerleden volgen het beleid van de federale ministers en staatssecretarissen met een kritisch oog. Ze kunnen de regeringsleden mondeling ondervragen. Tijdens de plenaire vergadering op donderdagnamiddag kunnen ze vragen stellen over actuele onderwerpen. Technische en gespecialiseerde vragen komen op de agenda van de commissievergaderingen. De Kamerleden kunnen de regeringsleden ook schriftelijk ondervragen. Op schriftelijke vragen geeft de minister of staatssecretaris een schriftelijk ant-

woord. Jaarlijks stellen de volksvertegenwoordigers zowat 4000 mondelinge en ruim 2000 schriftelijke vragen.

De Kamerleden kunnen de leden van de federale regering ook tot de orde roepen en eventueel hun vertrouwen in de regering intrekken. Ze doen dat via interpellaties. Een interpellatie is als het ware een mondelinge vraag die gevolgd kan worden door een stemming. Door hun stem geven de Kamerleden aan of het antwoord voldoet of niet of doen ze aanbevelingen aan de regering. Jaarlijks houden de volksvertegenwoordigers zowat 200 interpellaties.

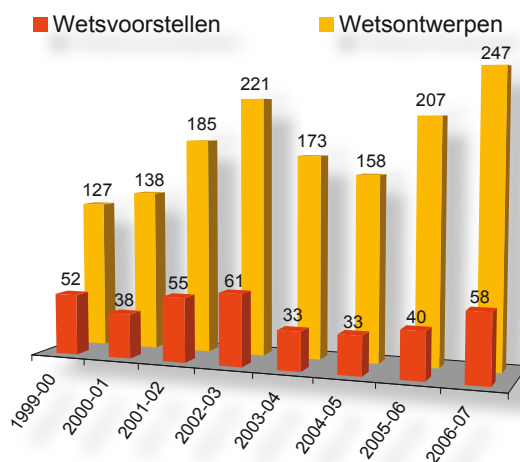
Wetten maken

Het parlement noemen we de wetgevende macht, de regering de uitvoerende macht. We spreken in dit verband van 'de scheiding der machten'.

Betekent dat, dat Kamer en Senaat de wetten maken en dat de regering die wetten alleen maar uitvoert? Zo eenvoudig is het niet. In de praktijk is er veeleer sprake van een 'samenwerking der machten'.

Zowel de parlementsleden als de regering kunnen immers het initiatief nemen om een nieuwe wet te maken, een bestaande wet te wijzigen of af te schaffen.

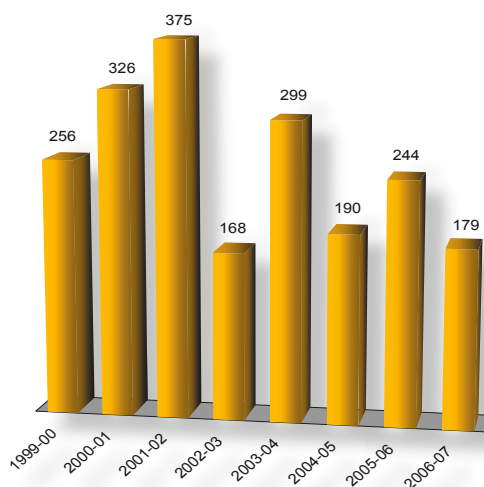
Komt het initiatief van een of meer parlementsleden, dan spreken we van een wetsvoorstel. Komt het initiatief van de regering, dan noemen we dat een wetsontwerp. De wetsontwerpen van de regering moeten altijd door de Kamer en/of de Senaat worden goedgekeurd. Afhankelijk van het onderwerp waarover het wetsontwerp gaat, moet alleen de Kamer zich erover uitspreken of is de goedkeuring van beide assemblees vereist. De Grondwet regelt die taakverdeling.

Aangenomen wetsontwerpen en wetsvoorstellen

Andere opdrachten

- De Kamer benoemt de ombudsmannen (of –vrouwen) die de klachten van burgers onderzoeken.
- De Kamer onderzoekt petitities van burgers.
- De Kamer kan aan buitenlanders die erom verzoeken de Belgische nationaliteit verlenen.
- De Kamer benoemt de raadsheren bij het Rekenhof.
-

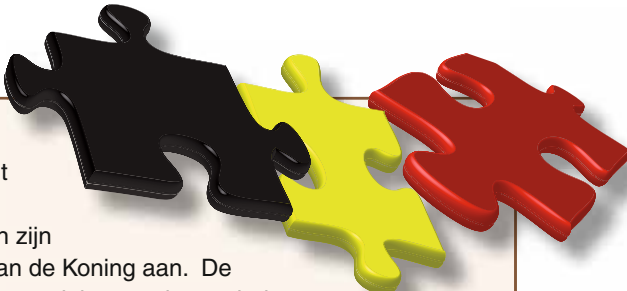
Aantal interpellaties

De moeizame weg
naar een nieuwe

federale regering

De regeringsvorming heeft dit keer uitzonderlijk lang geduurd. Misschien volgde u, net als zovele landgenoten ten noorden en ten zuiden van de taalgrens, de pogingen van de onderhandelaars met groeiend ongeduld.

Tijdens de maanden die volgden op de verkiezingen zorgden de eisen voor de staatshervorming en BHV voor een politieke patstelling. In dit magazine bekijken we beide dossiers.

11 juni 2007	Premier Verhofstadt biedt het ontslag van zijn regering aan de Koning aan. De Koning aanvaardt het ontslag en belast de regering met het afhandelen van de lopende zaken. Didier Reynders wordt informateur. Jean-Luc Dehaene wordt bemiddelaar. Yves Leterme wordt formateur.
13 juni 2007	
5 juli 2007	
15 juli 2007	
23 augustus 2007	Yves Leterme dient ontslag in als formateur.
29 augustus 2007	Herman Van Rompuy wordt koninklijk verkenner.
30 september 2007	Yves Leterme wordt formateur.
8 november 2007	De Koning vraagt Herman Van Rompuy (Kamervoorzitter) en Armand De Decker (Senaatsvoorzitter) om een communautaire dialoog te organiseren.
1 december 2007	Yves Leterme doet afstand van het formateurschap.
3 december 2007	De Koning vraagt uittredend premier Verhofstadt om te informeren.
14 december 2007	De Koning vraagt dat Guy Verhofstadt nagaat hoe er snel een interim-regering kan worden gevormd.
19 december 2007	CD&V – N-VA, Open Vld, MR, PS en cdH bereiken een akkoord over de vorming van een interim-regering.
21 december 2007	De ministers leggen de eed af bij de Koning. Premier Verhofstadt legt een regeringsverklaring af in de Kamer.
23 december 2007	De Kamer geeft de interim-regering haar vertrouwen.
20 maart 2008	Guy Verhofstadt neemt ontslag als eerste minister. De definitieve regering treedt aan.
22 maart 2008	De regering Leterme krijgt het vertrouwen van de Kamer.

Omtrent de staatshervorming

De Vlaamse partijen vragen een staatshervorming omdat ze over meer zaken zelf willen beslissen. In Wetstraattaal heet dat: ze vragen meer bevoegdheden voor het Vlaams Gewest en de Vlaamse Gemeenschap. Sociaal en economisch zijn er grote verschillen tussen Vlaanderen en Franstalig België, is aan Vlaamse kant te horen. Een beslissing die goed is voor Vlaanderen, is daarom niet goed voor Wallonië en omgekeerd. Bovendien moet de taakverdeling tussen het federale België enerzijds en de gemeenschappen en gewesten anderzijds

eenvoudiger en logischer worden. Ten slotte vinden de Vlaamse partijen dat de gemeenschappen en gewesten financieel verantwoordelijk moeten zijn voor hun beleid. Dat is wat zij verstaan onder beter bestuur.

De Franstalige partijen vragen geen staatshervorming. Ze staan er eerder huiverig tegenover. Zij vinden dat een nieuwe taakverdeling het federale België niet mag verzwakken en dat er niet mag worden getornd aan de solidariteit tussen de gemeenschappen en gewesten.

De opeenvolgende grondwetsherzieningen van 1970 tot 1993 hebben België omgevormd van een eenheidsstaat, met één parlement en één regering, naar een federale staat met gemeenschappen en gewesten, die elk beschikken over een eigen parlement en een eigen regering.

De bevoegdheidsverdeling (zeg maar: taakverdeling) tussen het federale België en de gemeenschappen en gewesten is in bepaalde domeinen ingewikkeld.

Een voorbeeld.

De gemeenschappen zijn in beginsel bevoegd voor het gezondheidsbeleid, maar talrijke aspecten van dat beleid zijn federaal gebleven. Zo is de federale overheid bevoegd voor de financiering van de werkingskosten van de ziekenhuizen en voor de ziekte- en invaliditeitsverzekering. De gemeenschappen zijn dan weer bevoegd voor de financiering van de investeringen in de ziekenhuizen.

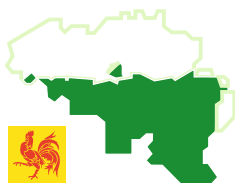
De gemeenschappen zijn ook bevoegd voor het vervoer van zieken, maar de federale overheid is bevoegd voor het dringende vervoer van zieken.

Vlaamse Gemeenschap

Vlaams Gewest

Franse Gemeenschap

Waals Gewest

Duitstalige Gemeenschap

Brussels Hoofdstedelijk Gewest

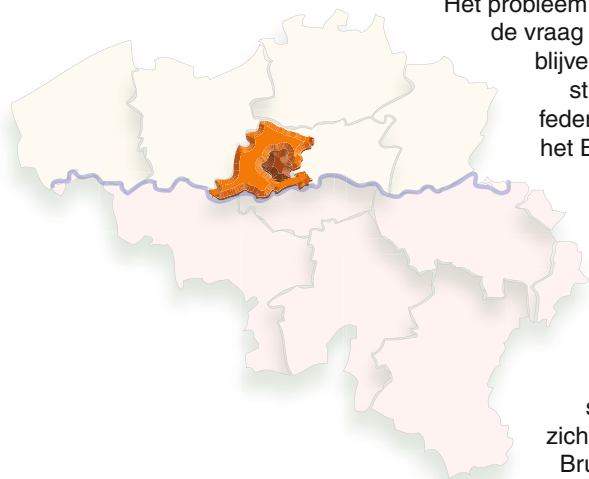
De bevoegdheidsverdeling

Federaal	Pensioenen, sociale zekerheid, justitie, landsverdediging, politie, vreemdelingenzaken, ...
Gemeenschappen	Onderwijs, cultuur, taalgebruik, welzijn, jeugdbeleid, ...
Gewesten	Ruimtelijke ordening, huisvesting, milieu, landbouw, wegennet, ...

Omtrent Brussel-Halle-Vilvoorde

Wat is het probleem?

Het probleem is dat Vlamingen en Franstaligen het oneens zijn over de vraag of de kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde behouden kan blijven. De Vlaamse politieke partijen vinden de kieskring in strijd met de Grondwet en in strijd met de logica van het federale België. De kieskring ligt immers in twee gewesten: het Brusselse Gewest en het Vlaamse Gewest. Volgens de Franstaligen kan de situatie blijven zoals ze was voor de invoering van de provinciale kieskringen in 2002.

De kwestie sleept al jaren aan, maar is door de invoering van de provinciale kieskringen in 2002 opnieuw op de agenda gekomen.

Brussel-Halle-Vilvoorde is een complex dossier met een lange voorgeschiedenis. Ingaan op alle technische en juridische aspecten zou ons te ver leiden. Wie zich grondiger wil informeren, kan de wetsvoorstellen over Brussel-Halle-Vilvoorde lezen en het debat volgen via de website van de Kamer.

Grondwettelijk Hof

Begin 2003 trokken onder meer politici van CD&V en Vlaams Blok en de partij N-VA, die toen in de oppositie zaten, met hun grieven naar het Arbitragehof. Ze wilden de kieswet van 13 december 2002 geheel of gedeeltelijk doen vernietigen omdat ze een loopje zou nemen met het principe dat alle Belgen gelijk zijn voor de wet. In mei 2003 velde het Arbitragehof zijn bijna 40 bladzijden tellend arrest. Het Hof concludeerde dat de nieuwe kieswet inderdaad niet alle kiezers en niet alle kandidaten op dezelfde manier behandelt. Bepaalde punten van de kieswet van 13 december 2002 schenden dus het gelijkheidsbeginsel.

Het Grondwettelijk Hof (zoals het Arbitragehof nu heet) zegt evenwel niet met zoveel woorden dat de kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde moet worden gesplitst. Het Hof is alleen bevoegd om na te gaan of de wet in overeenstemming is met de Grondwet. Het is nu aan de politici om een oplossing uit te werken.

Stemming in de commissie Binnenlandse Zaken

Op 7 november 2007 keurden de Vlaamse Kamerleden in de commissie Binnenlandse Zaken de wetsvoorstellen over de splitsing goed. Alleen Tinne Van der Straeten (Ecolo-Groen!) onthield zich. De Franstalige commissieleden verlieten de zaal bij het begin van de stemming.

Belangenconflict

Twee dagen na de stemming, op 9 november 2007, heeft het Parlement van de Franse Gemeenschap een belangenconflict ingeroepen. Daardoor wordt de behandeling van de wetsvoorstellen over Brussel-Halle-Vilvoorde in de Kamer geschorst.

Grondwettelijk Hof

De voorloper van het Grondwettelijk Hof, het Arbitragehof, werd in 1980 opgericht. België was omgevormd tot een federale staat en had nood aan een onafhankelijke scheidsrechter tussen het federale niveau en de gemeenschappen en gewesten. Nadien kreeg het Arbitragehof er andere taken bij. Eén ervan is toezien of bepaalde artikelen van de Grondwet worden nageleefd. Zo bijvoorbeeld art. 10, dat zegt dat alle Belgen gelijk zijn voor de wet. Het Hof kan wetten schorsen en vernietigen. In mei 2007 werd het Arbitragehof tot Grondwettelijk Hof omgedoopt.

www.grondwettelijkhof.be

Belga Picture

7 november 2007 - Pieter De Crem staat de pers te woord na de stemming over BHV in de commissie Binnenlandse Zaken

Wanneer is er sprake van een belangenconflict? Wanneer een parlement in België oordeelt dat het ernstig benadeeld wordt door een tekst die door een ander parlement wordt behandeld, zelfs indien die behandeling gebeurt met respect voor de bevoegdheidsverdeling tussen de verschillende parlementen. Als drie vierde van de leden van het 'benadeelde' parlement erom vragen, wordt de behandeling in het andere parlement een tijdlang stilgelegd. Zo krijgen de betrokken parlementen de tijd om overleg te plegen. Vinden ze binnen zestig dagen geen oplossing, dan wordt de Senaat ingeschakeld (behalve indien het gaat om een tekst die door de Senaat zelf wordt behandeld). De Senaat moet binnen dertig dagen een advies uitbrengen aan het Overlegcomité. Dat is een orgaan waarin vertegenwoordigers zitten van de federale regering en de gemeenschaps- en gewestregeringen. Het Overlegcomité heeft dan op zijn beurt dertig dagen om de knoop te ontwarren. Indien het Overlegcomité daar binnen die termijn niet in slaagt, mag het parlement, in dit geval de Kamer van volksvertegenwoordigers, de behandeling hervatten.

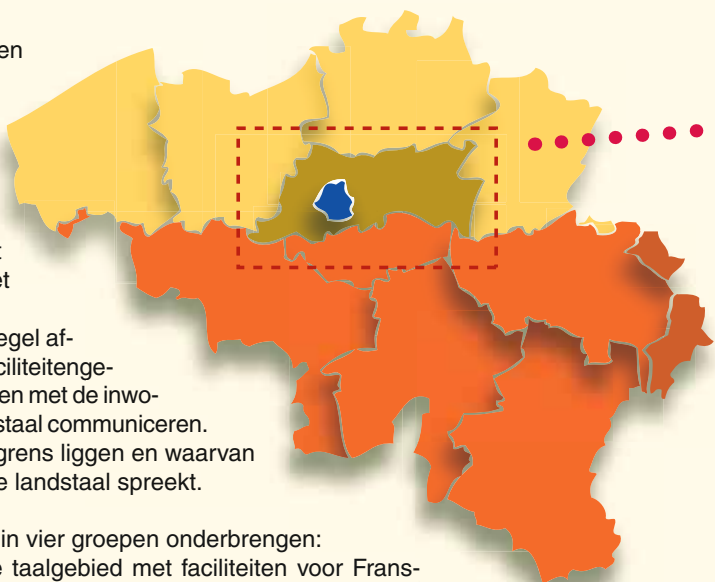
Faciliteitengemeenten

De 'faciliteiten' ontstonden in 1963 toen België werd opgedeeld in vier taalgebieden: het Nederlandse, het Franse en het Duitse taalgebied en het tweetalige Brusselse arrondissement. Sindsdien moet een gemeente uit het Nederlandse taalgebied Nederlands gebruiken in de contacten met haar inwoners, een gemeente uit het Franse taalgebied Frans.

Een aantal gemeenten mag van die regel afwijken. Die gemeenten noemen we 'faciliteitengemeenten'. Faciliteitengemeenten moeten met de inwoners die dat wensen in de andere landstaal communiceren. Het betreft gemeenten die bij de taalgrens liggen en waarvan een deel van de inwoners een andere landstaal spreekt.

We kunnen de faciliteitengemeenten in vier groepen onderbrengen:

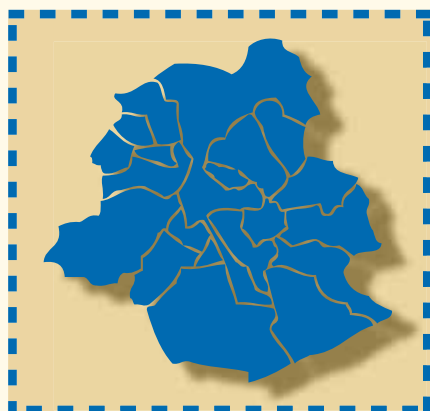
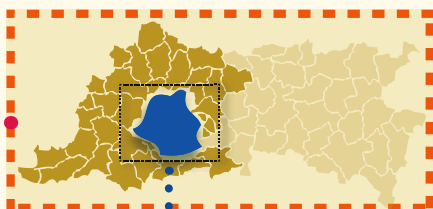
- Gemeenten in het Nederlandse taalgebied met faciliteiten voor Frans-taligen;
- Gemeenten in het Franse taalgebied met faciliteiten voor Nederlandstaligen;
- Gemeenten in het Franse taalgebied met faciliteiten voor Duitstaligen;
- Gemeenten in het Duitse taalgebied met faciliteiten voor Franstaligen.

Belga Picture

Vertegenwoordigers van de Franstalige partijen, Isabelle Durant (Ecolo), Didier Reynders (MR), Elio Di Rupo (PS), Jean-Michel Javaux (Ecolo) en Joëlle Milquet (cdH), op een gezamenlijke persconferentie

Voor de eerste groep zorgt voor politieke hoogspanning. Het gaat over Drogenbos, Kraainem, Linkebeek, Sint-Genesius-Rode, Wemmel en Wezembeek-Oppem.

Negentien Brusselse gemeenten

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest telt 19 gemeenten: Anderlecht, Brussel-Stad, Elsene, Etterbeek, Evere, Ganshoren, Jette, Koekelberg, Oudergem, Schaarbeek, Sint-Agatha-Berchem, Sint-Gillis, Sint-Jans-Molenbeek, Sint-Joost-Ten-Node, Sint-Lambrechts-Woluwe, Sint-Pieters-Woluwe, Ukkel, Vorst en Watermaal-Bosvoorde.■

Meer info op www.dekamer.be
 ▶ Wetsontwerpen en wetsvoorstellen
 ▶ ▶ Documenten 37 en 39

Op 20 maart 2008 legden de ministers en staatssecretarissen van de regering Leterme de eed af bij de Koning. De nieuwe federale regering bestaat uit de partijen die eerder al de interim-regering vormden: CD&V, Open Vld, MR, cdH en PS. N-VA, de kartelpartner van CD&V, stapte niet in de regering.

15 ministers en 7 staatssecretarissen

Yves Leterme, eerste minister	Marie Arena, minister van Maatschappelijke integratie, Pensioenen en Grote steden	Etienne Schouppe, staatssecretaris voor Mobiliteit, toegevoegd aan de Eerste minister
Didier Reynders, vice-eerste minister en minister van Financiën en Institutionele hervormingen	Pieter De Crem, minister van Landsverdediging	Carl Devlies, staatssecretaris voor de Coördinatie van de fraudebestrijding, toegevoegd aan de Eerste minister
Laurette Onkelinx, vice-eerste minister en minister van Sociale zaken en Volksgezondheid	Paul Magnette, minister van Klimaat en Energie	Bernard Clerfayt, staatssecretaris, toegevoegd aan de minister van Financiën
Patrick Dewael, vice-eerste minister en minister van Binnenlandse zaken	Charles Michel, minister van Ontwikkelingssamenwerking	Olivier Chastel, staatssecretaris belast met de voorbereiding van het Europese voorzitterschap, toegevoegd aan de minister van Buitenlandse zaken
Jo Vandeuren, vice-eerste minister en minister van Justitie en Institutionele hervormingen	Inge Vervotte, minister van Ambtenarenzaken en Overheidsbedrijven	Frédéric Laloux (op 20 april vervangen door Jean-Marc Delizée), staatssecretaris voor Armoedebestrijding, toegevoegd aan de minister van Maatschappelijke integratie, Pensioenen en Grote steden
Joëlle Milquet, vice-eerste minister en minister van Werk en Gelijke kansen	Vincent Van Quickenborne, minister voor Onderwerpen en Vereenvoudigen	Julie Fernandez-Fernandez, staatssecretaris voor Personen met een handicap, toegevoegd aan de minister van Sociale zaken en Volksgezondheid
Karel De Gucht, minister van Buitenlandse zaken	Annemie Turtelboom, minister van Migratie- en asielbeleid	Melchior Wathelet, staatssecretaris voor Begroting, toegevoegd aan de Eerste minister, en staatssecretaris voor Gezinsbeleid, toegevoegd aan de minister van Werk
Sabine Laruelle, minister van KMO's, Zelfstandigen, Landbouw en Wetenschapsbeleid		

De regering Leterme

Verklaring van de regering Leterme “Vertrouwen moet je verdienen”

In zijn inleiding verwees de nieuwe premier naar de moeizame regeringsvorming en de maandenlange onderhandelingen. “Tijdens de onderhandelingen drongen we door tot de diepste vezels en de gevoeligste zenuwen van ons staatsbestel. Het waren geen verloren maanden. Ze hebben immers duidelijk gemaakt dat er een nieuw evenwicht nodig is tussen de gemeenschappen, de gewesten en de federale staat. Ze hebben duidelijk gemaakt dat een nieuwe staatshervorming nodig is. Een staatshervorming waar iedereen in dit land – Vlamingen, Walen, Brusselaars en Duitstaligen – beter van wordt.”

De koopkracht versterken

- ➡ De regering wil dat deel van het inkomen waarop geen belasting moet worden betaald, de zogenaamde belastingvrije som, optrekken.
- ➡ Door een beperking van het aantal belastingschalen zullen de mensen op het eind van de maand meer overhouden, eerst en vooral zij met een laag en middeninkomen.
- ➡ De kinderbijslag zal stijgen met de welvaart.
- ➡ De schoolpremie wordt tegen het einde van de legislatuur omgezet in dubbele kinderbijslag voor de maand augustus.
- ➡ De pensioenen worden gekoppeld aan de welvaart en de laagste pensioenen moeten naar omhoog.

Op 20 maart 2008 legde premier Leterme het programma van zijn regering aan de Kamer van volksvertegenwoordigers voor.

Mensen die werken en ondernemen belonen

- ➔ Ondernemers creëren jobs. De overheid moet hen daarin stimuleren en steunen.
- ➔ De regering zal de werkgeversbijdragen voor lage lonen verminderen, de bestaande maatregelen voor nacht- en ploegenarbeid en overuren versterken, de minimumlonen verhogen.
- ➔ Er komt een actieplan om de oprichting van kleine en middelgrote ondernemingen te bevorderen. Jongeren die een eigen zaak beginnen, worden gesteund.
- ➔ De regering zal de loonkloof tussen vrouwen en mannen verder verkleinen, zodat ze op termijn helemaal verdwijnt.

Werkzoekenden meer kansen geven op de arbeidsmarkt

- ➔ De regering wil werkzoekenden beter begeleiden. Ze zal de uitkering tijdens de eerste maanden verhogen om de schok van het werkloos worden te verlichten. Naarmate men langer werkloos blijft, zal de uitkering weer dalen. Dat moet de werkloze ertoe aanzetten, zo snel mogelijk een nieuwe job aan te nemen.

Mensen die getroffen worden door ziekte of tegenslag helpen

- ➔ De regering wil de minimumuitkeringen bij invaliditeit en de uitkeringen voor arbeidsongeschiktheid verhogen.

Hoogstaande gezondheidszorg betaalbaar houden

- ➔ Voor geen enkele patiënt mag het persoonlijke aandeel in de ziektekostenrekening nog toenemen. Waar nodig, moet het zelfs dalen.
- ➔ Bijzondere aandacht gaat naar kankerpatiënten, chronisch zieken, ernstig zieke kinderen en mensen met een zeldzame ziekte.
- ➔ De regering versterkt de positie van de huisarts en maakt het beroep van verpleegkundige aantrekkelijker.

Gezinnen ondersteunen

- ➔ Het ouderschapsverlof en het adoptieverlof worden uitgebreid, het bevallingsverlof aangepast.
- ➔ De regering zal overleg plegen met de werkgeversorganisaties en de vakbonden om te komen tot flexibelere uurregelingen. Dat moet vaders en moeders in staat stellen om hun gezins- en beroepsleven beter op elkaar af te stemmen.

Investeren in een gezond leefmilieu

- ➔ De regering wil investeren in hernieuwbare energie, energiezuinige gebouwen en energiebesparende verbouwingen. Zo kan de uitstoot van broeikasgassen worden verminderd en worden groene jobs gecreëerd.
- ➔ Investeren in energiebesparing, de aankoop van een wagen die voldoet aan de strengste milieunormen en de plaatsing van een roetfilter wordt fiscaal interessanter.
- ➔ Ons land kan ook investeren in nieuwe treinen en innovatieve spoorprojecten.

Meer werk maken van veiligheid

- ➔ Overlast en kleine criminaliteit zullen centraal staan in het veiligheidsbeleid.
- ➔ De daders van misdrijven worden alsmaar jonger. Daarom zal de jeugdbeschermingswet worden aangepast.
- ➔ De regering voert de strijd tegen drugs op: producenten, handelaars en verkopers worden hard aangepakt.
- ➔ De politie krijgt meer agenten. De politie- en inlichtingendiensten krijgen meer middelen om de strijd tegen het internationale terrorisme aan te gaan.
- ➔ Het gerecht wordt hervormd, onder meer om de gerechtelijke achterstand te verminderen. Er komen nieuwe gevangenisstraffen, het elektronisch toezicht en het systeem van alternatieve straffen worden uitgebreid. Bij zeer ernstige misdrijven zal de rechter kunnen beslissen welk deel van de gevangenisstraf hoe dan ook moet worden uitgezeten.

Belga Picture

Zorgvuldig omgaan met het geld
van de belastingbetaler

- ➔ De regering zal erop toezien dat de fiscus alle burgers en bedrijven gelijk behandelt.
- ➔ Ze bindt de strijd aan tegen fiscale en sociale fraude.

De verscheidenheid in de samenleving
tot haar recht laten komen

- ➔ De regering vindt dat er in onze samenleving plaats moet zijn voor mensen met een verschillende culturele achtergrond. Dat vergt duidelijke afspraken.
Wie tot Belg genaturaliseerd wil worden, moet vijf jaar onafgebroken en wettelijk in ons land wonen en aantonen dat hij of zij bereid is zich te integreren. Wie geen verblijfsrecht krijgt, wordt het land uitgezet. De criteria voor regularisatie worden verduidelijkt.

Belga Picture

- ➔ De regering wil op korte termijn werk maken van de mogelijkheid van economische migratie.

Verantwoordelijkheid opnemen in de
internationale gemeenschap en solidair zijn
met het Zuiden

- ➔ Ons land wil zich actief inzetten voor vrede en internationale veiligheid. De regering zal zich inspannen voor een duurzaam herstel van rust en vrede in het Grote Merengebied in Centraal-Afrika.
- ➔ Ze houdt vast aan de doelstelling om tegen 2010 0,7% van het nationaal inkomen aan ontwikkelingssamenwerking te besteden.

Belga Picture

Open voor suggesties

Premier Leterme beklemtoonde dat zijn bewindsploeg openstaat voor ideeën vanuit de samenleving en voor suggesties van de fracties van meerderheid en oppositie. "Elk constructief voorstel zullen wij op zijn waarde en haalbaarheid beoordelen, binnen de krijtlijnen van ons beleidsprogramma en de begrotingsruimte." ■

Belga Picture

Belga Picture

Meer info op www.dekamer.be

- Integraal verslag
- ▸ Donderdag 20 maart 2008 (regeringsverklaring)
- ▸ Zaterdag 22 maart 2008 (debat en vertrouwensstemming)

Standpunten

in de Kamer

Op zaterdag 22 maart 2008 waren de Kamerleden in plenaire vergadering bijeen om de regeringsverklaring te bespreken. We laten de fracties kort aan het woord in de volgorde waarin ze op 22 maart het woord hebben gevoerd. Het is gebruikelijk dat de grootste oppositiepartij de spits afbijt.

Vlaams Belang

Fractievoorzitter Gerolf Anemans: "Het model om België overeind te houden is: Vlamingen, vergeet dat u Vlaming bent en dan mag u aan het hoofd van het land staan."

"Wij zouden minder België krijgen. Wij hebben meer België gekregen."

"U stapte in een regering, terwijl de staatshervorming werd uitgesteld en u over Brussel-Halle-Vilvoorde bij monde van Dehaene liet noteren dat er voor de kwestie een onderhandelde oplossing moet komen die een antwoord moet bieden – ik citeer – aan het probleem van het arrest van het Grondwettelijk Hof."

"Het Grondwettelijk Hof is dus het probleem, niet de provinciale kieskringen van Verhofstadt en niet het feit dat voornoemde kieskringen onwettelijk en ongrondwettelijk waren."

"U aanvaardde dus, naast het uitstellen van uw staatshervorming, dat een zaak die voor de Vlamingen, op de dag dat zij voor u stemden zo duidelijk en zo kernachtig was, gewoonweg onder de thesis van de Franstaligen werd geschoffeld."

Ecolo-Groen!

Fractievoorzitter Jean-Marc Nollet: "In de regeringsverklaring staat op bladzijde 1 dat het welzijn van onze planeet radicale maatregelen vereist."

"We gaan vervolgens op zoek naar die radicale maatregelen, en wat vinden we? De oprichting van een task force⁽¹⁾, samengesteld uit nationale en internationale deskundigen, aangezien België niet beschikt over voldoende informatiebronnen! Tegen juni zullen de deskundigen aangeduid zijn die deze task force gaan vormen."

"De task force krijgt evenwel anderhalf jaar de tijd om verslag uit te brengen (eind 2009)."

"Op bladzijde 1 heeft de regering het over 'dringende en radicale maatregelen'. Vervolgens beslist ze een task force op te richten die anderhalf jaar de tijd krijgt om een rapport te maken!"

"Dat is niet alleen nutteloos – (...) – het is vooral gevaarlijk. Mijnheer Magnette, het is nutteloos omdat er al tientallen dergelijke rapporten zijn!"

CD&V – N-VA

Fractievoorzitter Servais Verherstraeten: "U zult merken dat er in een regeerakkoord nooit zeer precies en concreet is gesteld welke besparingsmaatregelen er worden genomen, hoe dat becijferd wordt, welke fiscale maatregelen er genomen worden en hoe die becijferd worden. Dat is nooit in een regeerakkoord voorzien. Meer nog, collega's, ik verwijs naar het regeerakkoord van de regering 1991-1992, onder Jean-Luc Dehaene. In een regeerakkoord van nauwelijks 20 bladzijden stonden geen cijfers. Toch heeft die regering een tekort van 7,5% van het bruto binnenlands product in één legislatuur kunnen wegwerken."

"Er is een enorme onzekerheid over de economische conjunctuur. Een gewezen gouverneur van de Amerikaanse centrale bank zei dat wij de grootste financiële crisis sinds de jaren '30 hebben. Dan op alles cijfers plakken, alsof wij alles kunnen voorspellen voor de komende vier jaar, zou pas echt een fout beleid zijn."

MR

Fractievoorzitter Daniel Bacquelaire: "De laatste tijd, beste collega's, wordt er veel gesproken over de middelgrote inkomens (...). Sommigen hebben niet gearzeld om te stellen dat men vanaf een maandelijks netto-inkomen van 1.500 euro tot de categorie van de 'rijken' behoort. Wij willen evenwel dat de volgende fiscale hervorming ook de netto-inkomens van 1.500, 2.000 en zelfs 3.500 euro per maand ten goede komt. Ze moet ten goede komen aan al wie werkt. We zullen erover waken dat de middenklasse niet langer als melkkoe wordt beschouwd." "We moeten goed beseffen dat 60% van de jobs in ons land gecreëerd wordt door zelfstandigen en KMO's." "Het is dus normaal en van fundamenteel belang dat we de mensen, en dan vooral de jongeren, aanmoedigen om als zelfstandige aan de slag te gaan. Daarom moet het zelfstandigenstatuut aantrekkelijker worden."

sp.a-spirit

Fractievoorzitter Peter Vanvelthoven: "U hebt meermaals gezegd dat u niet tot de regering zou toetreden zonder de splitsing van Brussel-Halle-Vilvoorde. Brussel-Halle-Vilvoorde is niet gesplitst." "De tweede belofte die u hebt gemaakt (...) is dat u niet zou toetreden tot de regering zonder een akkoord over een grote staatshervorming. Ik meen dat wij het er met zijn allen over eens zijn dat die grote staatshervorming er vandaag niet is." "We hebben de afgelopen zes maanden een tiental wetsvoorstellen ingediend. Terwijl jullie zaten te kibbelen in de regeringsonderhandelingen, hebben mijn mensen hier in de fractie in het parlement gewerkt. Ze hebben voorstellen uitgewerkt die morgen goedgekeurd kunnen worden. Het zijn voorstellen die zelfs geen euro kosten, maar die wel de politieke moed vergen om keuzes te maken." "We zullen de volgende weken en maanden zien of u inderdaad rekening wil houden met goede, constructieve voorstellen van de oppositie."

Open Vld

Fractievoorzitter Bart Tommelein: "Wij gaan voor 200.000 nieuwe jobs in deze legislatuur. In de vorige legislatuur heeft men ermee gelachen, maar wij hebben ze bereikt. Ik ben er zeker van dat wij ze in deze legislatuur ook zullen bereiken." "Wij willen ook een soepele invoering van de 38-urenweek, zonder meer uren in te voeren voor de mensen die gaan werken, maar wel met een loopbaanrekening, waarin zij zelf keuzes kunnen maken en beslissen wanneer zij minder of meer werken. Wij zijn heel tevreden met de verlenging en de uitbouw van het systeem van de dienstencheques. Wij hebben altijd gezegd dat wij de fiscale aftrekbaarheid daarvan willen behouden. Wij hebben dat gerealiseerd." "Minder belastingen is ook een absolute noodzaak." "Wij hebben een verhoging gerealiseerd van het belastingvrij minimum." "Dat is nodig om opnieuw een stimulans te krijgen om aan de slag te gaan, om het verschil tussen werken en niet werken groter te maken."

PS

Fractievoorzitter Thierry Giet: "Gelet op de enorm stijgende levensduurte volstaat het niet de koopkracht te verhogen. We moeten paal en perk stellen aan de oplopende kosten van het levensonderhoud. We moeten verhinderen dat sommigen van de op hol geslagen grondstofprijzen misbruik maken om de prijzen van levensnoodzakelijke goederen en diensten kunstmatig de hoogte in te jagen. De PS is blij dat de regering een Prijzenobservatorium gaat oprichten. Het Observatorium zal de prijsstructuur onderzoeken en kunnen nagaan of er sprake is van uitwassen."

"De PS wenst dat dit orgaan samengesteld wordt uit deskundigen. Die moeten niet alleen de betrokken sectoren, maar ook de consumenten en de gezinnen vertegenwoordigen."

"Meer solidariteit betekent ook dat mensen zonder papieren die goed geïntegreerd zijn op basis van hun duurzame lokale verankering geregulariseerd worden. Dat is belangrijk voor ons."

Lijst Dedecker

Fractievoorzitter Jean Marie Dedecker: "Het vernieuwende aan uw regeringsverklaring is dat het in feite geen regeringsverklaring is. Ik noem het een intentieverklaring."

"Het is een soort nieuwjaarsbrief met veertig pagina's vage beloften en cadeautjes, maar niemand weet wie ze zal betalen."

"De lasten voor de werkgevers zullen dalen, de pensioenen zullen stijgen, allerlei vergoedingen en uitkeringen worden welvaartsvast, de belastingen op arbeid zullen dalen, gezinnen zullen bijkomende koopkracht verwerven en het concurrentievermogen van de ondernemingen zal stijgen. Het lijkt wel het paradijs op aarde. Hoe kan iemand daartegen zijn?"

"Ik hoor de heer Van Quickenborne wel eens vertellen dat er minder ambtenaren moeten komen en dat de Staat moet worden ontvet. In de regeerverklaring staat daarover echter niets."

"Wij zijn voor een green card-systeem (...) om mensen naar hier te halen en hen gedurende hun arbeidscontract toe te staan hier te verblijven, zoals naar Amerikaans voorbeeld."

cdH

Fractievoorzitter Christian Brotcorne: "Een gezinsvriendelijk beleid vormt het handelsmerk van onze partij. Samen met onze nieuwe staatssecretaris voor Begroting en voor Gezinsbeleid, Melchior Wathelet, zullen we toezien op de uitvoering van wat het regeerakkoord over het gezin zegt. In overleg met de sociale partners zullen we nieuwe formules zoeken om werk en gezin beter met elkaar te verzoenen via initiatieven zoals de loopbaanrekening, de uitbreiding van het ouderschapsverlof, het bevallings- en adoptieverlof, en de verbetering van het statuut van geconventioneerde onthaalouders in overleg met de gemeenschappen."

"Het cdH heeft zich altijd verzet tegen de opsluiting van minderjarigen in gesloten centra. Het akkoord is een eerste stap in de goede richting. Er komen specifieke centra voor gezinnen, zodat kinderen in een geschikte omgeving zullen worden opgevangen."

Vertrouwensstemming

Aan het einde van de bespreking stemden de Kamerleden over de motie van vertrouwen. Die motie luidde als volgt: "Hierbij vraagt de eerste minister aan de Kamer van volksvertegenwoordigers, na de verklaring te hebben gehoord, het vertrouwen in zijn regering te bevestigen".

De regering kreeg het vertrouwen van 97 van de 150 Kamerleden. ■

stemming

Ja	97	CD&V – N-VA, cdH, MR, Open Vld en PS (meerderheid)
Nee	48	Ecolo-Groen!, FN, Lijst Dedecker, sp.a-spirit en Vlaams Belang (oppositie)
Onthouding	1	N-VA

⁽¹⁾ Een task force klimaat, met actoren uit de socio-economische, academische en milieusector, onderzoekt hoe we de doelstelling om tegen 2020 o.a. 20% energiezuiniger te leven, kunnen behalen.

Belga Picture

Het Verdrag van

*De regeringen van de lidstaten ondertekenden
het Verdrag op 13 december 2007*

Nationale parlementen
meer inspraak
in Europees beleid

Lissabon

Het Federaal Parlement keurde dit voorjaar het Verdrag van Lissabon goed. De Senatoren deden dat 6 maart, de Kamerleden op 10 april 2008. Dat Verdrag vervangt het ontwerp van Europese Grondwet dat in 2005 in Frankrijk en Nederland verworpen werd. Met het Verdrag van Lissabon krijgen de nationale parlementen meer zeggenschap over het Europese beleid.

De regeringen van de lidstaten hebben het Verdrag op 13 december 2007 getekend tijdens de Europese top in Lissabon. Maar het kan pas in werking treden als de parlementen van de lidstaten ermee instemmen. In België moeten naast Kamer en Senaat ook de parlementen van de gemeenschappen en de gewesten het Verdrag goedkeuren.

Het Verdrag van Lissabon heet officieel 'het Verdrag van Lissabon tot wijziging van het Verdrag betreffende de Europese Unie en het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap'. Het Verdrag van Lissabon is dus een aanpassing van de huidige EU- en EG-verdragen. Dat klinkt minder ambitieus dan 'Europese Grondwet', wat het voor Eurosceptische landen, zoals het Verenigd Koninkrijk, makkelijker maakt om de wijzigingen te aanvaarden.

Aanpassing kon niet uitblijven

Dat de Europese verdragen aan een herziening toe waren, was duidelijk. De EU is de afgelopen jaren sterk uitgebreid. Op 1 mei 2004 kwamen er tien nieuwe lidstaten bij: Cyprus, Estland, Hongarije, Letland, Litouwen, Malta, Polen, Slovenië, Slowakije en Tsjechië. Op 1 januari 2007 nog eens twee: Bulgarije en Roemenië. Het spreekt voor zich dat de Unie haar structuren en werkwijze moest aanpassen om werkbaar te blijven. Er was ook het probleem van de kloof tussen de EU en haar inwoners. De referenda van mei en juni 2005 in Frankrijk en Nederland, waarbij een meerderheid de Europese Grondwet wegstemde, waren daarvan een uiting. De EU heeft de boodschap begrepen en treft met het Verdrag van Lissabon maatregelen om de burger en de parlementen van de lidstaten meer bij het Europese project te betrekken.

De krachtlijnen van het Verdrag

Meer democratie

- Het Europees Parlement, dat we om de vijf jaar verkiezen, krijgt een grotere rol toebedeeld. Het Parlement zal meer te zeggen hebben over de wetgeving, de begroting en de internationale overeenkomsten van de EU.
- De nationale parlementen krijgen meer zeggenschap. Het subsidiariteitsprincipe staat centraal. Dat principe houdt in, dat Europa zich niet mag bemoeien met zaken die beter op een lager niveau (door de lidstaten, de regio's of de gemeenten) geregeld worden. De besluiten moeten zo dicht mogelijk bij de burger worden genomen. De EU streeft dat principe al langer na, maar nu voert het Verdrag van Lissabon een duidelijke procedure in: als een belangrijk aantal nationale parlementen vindt dat een voorstel van de Commissie het subsidiariteitsprincipe schendt, moet de Commissie het voorstel herbekijken.
- De burger krijgt meer inspraak. Als ten minste één miljoen burgers van verschillende lidstaten erom vragen, moet de Europese Commissie een initiatief nemen in een bepaald dossier.
- Voor het eerst is er een procedure voor lidstaten die uit de Europese Unie willen stappen.

Meer efficiëntie

- De Raad zal in meer domeinen stemmen met een 'gekwalificeerde meerderheid'. Vanaf 2014 is een besluit goedgekeurd als het gesteund wordt door 55% van de lidstaten die 65% van de EU-bevolking vertegenwoordigen. De Raad houdt dus zowel rekening met het aantal lidstaten als met het aantal inwoners.
- Het Europees Parlement zal nog 750 leden tellen. Voor België betekent dat 22 parlementsleden (nu zijn dat er nog 24).
- De Europese Raad wordt een instelling op zich. Hij krijgt een permanente voorzitter die voor 2,5 jaar verkozen wordt door de staatshoofden en regeringsleiders. Dat moet zorgen voor meer continuïteit.
- Om de Commissie efficiënter te laten werken, wordt het aantal leden beperkt. Na 2014 zal het aantal commissarissen overeenkomen met 2/3 van het aantal lidstaten. Tot 2014 heeft iedere lidstaat een commissaris.

Rechten en waarden

- Het Verdrag van Lissabon versterkt de democratische waarden die aan de basis liggen van het Europese project.
- Het Verdrag voegt nieuwe rechten toe aan de bestaande. Het betreft zowel burgerrechten als politieke en economische rechten.
- Het Verdrag bepaalt dat de EU en de lidstaten solidair moeten zijn, bijvoorbeeld wanneer een lidstaat het slachtoffer wordt van een terroristische aanslag, van een natuurramp of problemen heeft met zijn energiebevoorrading.
- De EU krijgt meer taken op het vlak van veiligheid en justitie. Daardoor kan ze krachtadiger optreden tegen misdaad en terrorisme en meer doen op het vlak van veiligheid en gezondheid.

Europa in de wereld

- De EU krijgt één enkele rechtspersoonlijkheid. Dat versterkt haar onderhandelingspositie. Bovendien zal ze een beter zichtbare partner zijn voor derde landen en internationale organisaties.
- Er komt een Hoge Vertegenwoordiger voor buitenlandse zaken die moet zorgen voor een samenhangend buitenlands beleid.

De instellingen van de EU

Voor een goede werking en een goed bestuur steunt de Europese Unie op tal van instellingen. De Commissie, de Raad van de Europese Unie, het Europees Parlement en de Europese Raad zijn onmiskenbaar de belangrijkste en de bekendste.

De Europese Commissie

De Commissie neemt een groot deel van de dagelijkse werkzaamheden van de Unie voor haar rekening. Ze is niet afhankelijk van de regeringen van de lidstaten. Ze verdedigt het Europees belang. Louis Michel (MR) is het Belgische lid van de Commissie. Hij is Europees commissaris voor Ontwikkelingssamenwerking.

De Raad

De Raad wordt gevormd door ministers van de lidstaten. Ze verdedigen de belangen van hun lidstaat. De samenstelling van de vergaderingen wisselt naargelang van de te behandelen onderwerpen.

Het Europees Parlement

Het EP vertegenwoordigt de burgers van de Europese Unie. De parlementsverkiezingen vinden om de vijf jaar plaats. Elke EU-burger kan stemmen, in zijn eigen land of in een andere lidstaat. De volgende Europese verkiezingen vinden in 2009 plaats. Het EP telt nu nog 785 leden, waarvan 24 Belgen.

De Europese Raad

De Europese Raad bestaat uit de staatshoofden en regeringsleiders (presidenten of eerste ministers) van de lidstaten en de voorzitter van de Commissie. Voor België neemt niet het staatshoofd, maar de premier deel aan de Europese Raad. Een bijeenkomst van de Europese Raad wordt ook wel Europese Top genoemd.

cdH-fractievoorzitter Christian Brotcorne tijdens het debat over de regeringsverklaring op 22 maart 2008:

Het Verdrag van Lissabon dat we binnenkort gaan ratificeren is een goed verdrag, wat men er ook over denkt en zegt. Het is ongetwijfeld het beste wat Europa kon verwachten na de negatieve referenda in Frankrijk en Nederland. Maar Europa wordt nog niet goed begrepen door de burgers. Het is aan de regering, waar schijnlijk aan de staatssecretaris belast met de voorbereiding van het Europese voorzitterschap, om met de burgers in gesprek te gaan en hen uit te leggen waarom het belangrijk is dat het Europese project wordt voortgezet.

Meer info

- Over het Verdrag van Lissabon
► <http://europa.eu>
- Over het debat in de Kamer
► www.dekamer.be
► ► Integraal verslag
► ► 9 en 10 april 2008
- Over de Europese Unie in het algemeen
► www.dekamer.be
► ► parlementaire infosteekkaarten
nr. 34: De lidstaten van de EU
nr. 34.1: Totstandkoming van de EU
nr. 34.2: De instellingen
nr. 34.3: Besluitvorming
nr. 34.4: Financiering

Vraag & antwoord

Een van de belangrijkste taken van de Kamer van volksvertegenwoordigers bestaat erin de regering te controleren. De parlementaire vraag is daartoe een geschikt instrument. Parlementaire vragen kunnen mondeling gesteld worden, tijdens de plenaire vergadering of in een commissie. Vragen kunnen ook schriftelijk gesteld worden. Vraag en antwoord worden dan gepubliceerd in het Bulletin van Vragen en Antwoorden.

Op 22 oktober 2007 kwam de commissie voor de Infrastructuur, het Verkeer en de Overheidsbedrijven bijeen. De Kamerleden Guido De Padt (Open Vld) en François Bellot (MR) ondervroegen de ontslagnemende staatssecretaris voor Overheidsbedrijven, Bruno Tuybens, over de veiligheidscamera's in de stations.

Kamerlid De Padt verwees naar de plannen van de NMBS om een groot aantal stations met camera's te beveiligen. Vorige zomer werden in totaal 1.500 camera's geplaatst in vijftig stations. Tegen 2010 moet het hele systeem operationeel zijn. Kamerlid De Padt wou van de staatssecretaris vernemen of er al resultaten gekend zijn. "Werden met het nieuwe systeem reeds bepaalde zaken met criminele inslag gedetecteerd, waarvan men kan aannemen dat dat vroeger niet het geval zou zijn geweest?"

De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, beter

gekend als de Privacycommissie, is een onafhankelijk orgaan dat erop toeziet dat de privacy wordt beschermd bij de verwerking van persoonsgegevens.

www.privacycommission.be

Staatssecretaris Tuybens deelde mee dat de politie tussen 1 juni en 1 oktober 2007 ruim 100 keer beelden had opgevraagd: twee keer in het kader van een preventieve actie en 99 keer naar aanleiding van feiten waarvoor een gerechtelijk dossier was opgemaakt. In 66% van de gevallen waren de beelden bruikbaar. "Algemeen kan worden aangenomen dat het aantal criminele feiten in stations door de synergie tussen camerabewaking en verhoging van het aantal patrouilles sterk is gedaald. Uit het pilootproject in het station van Ottignies bleek dat het aantal gevallen van beschadiging en vandalisme met 22% daalde."

Belga Picture

*Vorige zomer werden in totaal
1.500 camera's geplaatst in vijftig stations*

“Plant men ook cameratoezicht op de treinen zelf?”, wou Guido De Padt verder weten. Het cameratoezicht op de treinen zelf is op dit ogenblik niet prioritair, aldus de staatssecretaris, maar er wordt wel uitgekeken naar de resultaten van pilootprojecten uitgevoerd door de Nederlandse Spoorwegen op het traject Brussel-Amsterdam.

Kamerlid De Padt vroeg ten slotte ook naar het kostenplaatje van de hele operatie.

Staatssecretaris Tuybens: “Wat de investeringen in camera's, servers en software betreft, bedragen de externe kosten 11,6 miljoen euro en de interne kosten 1,3 miljoen euro. Wat het onderhoud voor vier jaar betreft, bedragen de externe kosten om en bij 1,3 miljoen euro en de interne kosten 400.000 euro. Die cijfers omvatten niet: de kosten voor het lokaal waar de nationale control room is ondergebracht, de kosten voor het veiligheidspersoneel en het energieverbruik.”

Kamerlid Bellot onderstreepte het belang van camera's voor de veiligheid van de reizigers, maar vroeg ook aandacht voor het aspect privacy. “Welke plaatsen komen prioritair in aanmerking voor de plaatsing van camera's? Hoe lang zullen de beelden worden bewaard? Werd de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer hierin gekend? Zo niet, waarom niet? Zo ja, hoe luidde haar advies?”

De staatssecretaris deelde mee dat de camera's bij voorrang worden geplaatst bij de stationsingangen en de stationshallen, de loketten, de voetgangers-tunnels, de toegangen tot de perrons, de autoparings en de fietsstallingen. De opnames zullen in principe zeven (en maximaal dertig) dagen bewaard worden. De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer werd hiervan op 24 maart 2005 in kennis gesteld en heeft geen opmerkingen geformuleerd. ■

U kunt alle vragen en antwoorden nalezen op www.dekamer.be.

- Schriftelijke vragen en antwoorden
- Bespreking van interpellaties en vragen

Op 28 november 2007 organiseerde de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen van de Kamer een hoorzitting over de dreiging van nucleaire proliferatie. De ambassadeurs van Egypte, de Russische Federatie, Kazachstan, Frankrijk, Iran, China, Pakistan en het Verenigd Koninkrijk kwamen het standpunt van hun land toelichten. Centraal stonden twee vragen. Hoe moet de internationale gemeenschap omgaan met de huidige spanningen? Moeten de spelregels terzake eventueel worden herzien?

Nucleaire proliferatie

Hoorzitting in de commissie Buitenlandse Betrekkingen

Nucleaire proliferatie: de kwestie is brandend actueel. “De illegale handel in nucleair materiaal en de mogelijke dreiging die daarvan uitgaat, blijft de internationale gemeenschap zorgen baren...”, concludeerde het Internationaal Atoom Energie Agentschap op 7 december 2007. Het is niet ondenkbaar dat nucleair materiaal ooit in handen van terroristen terecht komt. Er is ook de kwestie Iran. De vraag of Iran een kernwapen aan het ontwikkelen is, houdt heel wat landen bezig. De Amerikaanse president Bush dreigde er al mee het land te zullen aanvallen indien het niet stopt met de verrijking van uranium. President Bush wordt daarin evenwel niet gesteund door de hele internationale gemeenschap. Onder meer de Russische Federatie en China vrezen dat het gebruik van geweld de internationale veiligheid nog meer in het gedrang brengt. Ze pleiten, net zoals de Europese Unie, voor verdere onderhandelingen met Teheran.

De **ambassadeur van Egypte**, de heer Karem, herinnerde eraan dat Egypte samen met Iran in 1974 het voorstel lanceerde om van het Midden-Oosten een kernwapenvrije zone te maken. In 1990 breidde de Egyptische president Moebarak het voorstel nog uit. Het Midden-Oosten zou ook vrij van biologische en chemische wapens moeten zijn. De betrokken landen zouden niet alleen afzien van de productie en het bezit van massavernietigingswapens, ze zouden ook weigeren kernwapens van derde landen op hun grondgebied op te slaan. De ambassadeur zei te betreuren dat Israël niet wil meegaan in dat engagement.

Wat Iran betreft, is Egypte voorstander van verdere onderhandelingen. Het Midden-Oosten heeft al genoeg geleden onder de oorlog in Irak, het Israëlisch-Palestijns conflict en de instabiliteit in Libanon.

De **Russische ambassadeur**, de heer Loekov, onderstreepte de inspanningen van zijn land om te ontwapenen. Van 1991 tot 1996 heeft de Russische Federatie haar

*Zetel van het Internationaal Atoom
Energie Agentschap in Wenen*

voorraad aan kernwapens aanzienlijk teruggedrongen. In 1989 stopte het land met de vervaardiging van uranium voor kernwapens en sloot het twee van de vier productie- en verwerkingssites voor kernladingen.

Moeten de internationale spelregels herzien worden? Voor de Russische Federatie moet het Non-proliferatieverdrag alleszins de basis blijven voor verdere ontwapening en non-proliferatie. Het land is geen voorstander van een wijziging van het verdrag omdat het haast onmogelijk is om, rekening houdend met de onmogelijke eisen en voorwaarden van alle landen, tot een nieuw en beter akkoord te komen. Het verdrag moet wel versterkt worden. De internationale gemeenschap moet inspanningen doen om Israël, Indië en Pakistan, de enige drie landen die het Non-proliferatieverdrag niet ondertekend hebben, mee aan boord te krijgen.

Er moet ook voor gezorgd worden dat niet elk land zelf uranium moet verrijken om aan zijn energie-behoefte te voldoen. Daarom is de Russische Federatie voor de oprichting van een internationaal centrum voor uraniumverrijking.

De republiek Kazachstan heeft zich bij dat idee aangesloten. De **ambassadeur van Kazachstan**, de heer Zhigalov, bevestigde dat zijn land in mei

2007 daarover al een akkoord sloot met de Russische Federatie.

De ambassadeur onderstreepte dat het Non-proliferatieverdrag een asymetrische overeenkomst is. De sancties gelden alleen voor niet-kernmachten. Maar indien de kernmachten de ontwikkeling van kernwapens willen verbieden, zouden ze zelf het voorbeeld moeten geven en hun nucleaire voorraden moeten afbouwen. Dat is nu niet het geval.

Kazachstan vindt dat het Non-proliferatieverdrag aan de nieuwe werkelijkheid moet worden aan-

Commissies organiseren regelmatig hoorzittingen. In de commissies gebeurt het voorbereidende parlementaire werk en daarvoor gaan de parlementsleden in dialoog met de buitenwereld: met vakbonden, werkgeversorganisaties, deskundigen, bewonersverenigingen, betrokkenen allerhande... Alleen zo kunnen ze zich een volledig beeld vormen van een probleem.

gepast. Er is nood aan een strikte controle op het vreedzaam gebruik van kernenergie. En er zijn doeltreffende internationale sancties nodig tegen staten die het verdrag schenden.

Kazachstan werkt actief mee aan het *Global Initiative to Combat Nuclear Terrorism*, maar vindt dat de internationale samenwerking en de nationale systemen terzake juridisch nog beter uitgewerkt moeten worden.

De **Franse ambassadeur**, de heer Boche, zette de verdiensten van het Non-proliferatieverdrag in de verf. Dankzij het verdrag hebben de landen van de vroegere Sovjet-Unie, met uitzondering van de Russische Federatie wel te verstaan, afstand gedaan van hun kernwapens. En Brazilië en Argentinië hebben hun kernprogramma's stopgezet. Er moet nu wel gepast opgetreden worden tegen de landen die de bepalingen van het verdrag omzeilen, zo niet zal het zijn geloofwaardigheid verliezen. De internationale gemeenschap moet ook nadenken over wat te doen wanneer een land zich uit het verdrag terugtrekt. Het is onaanvaardbaar dat een lidstaat die nucleaire technologie heeft opgebouwd zich vervolgens uit het verdrag terugtrekt en de verworven infrastructuur en kennis gebruikt voor militaire doeleinden. De ambassadeur verwees zo indirect naar Noord-Korea dat zich begin 2003 uit het Non-proliferatieverdrag terugtrok.

Volgens de **Iraanse ambassadeur**, de heer Soltanieh, moeten we de problematiek van de nucleaire proliferatie in een ruimere context zien. "De landen die kernwapens bezitten, en in het bijzonder de VS, het enige land dat het taboe verbrak door tweemaal kernwa-

pens te gebruiken en daarbij duizenden onschuldige Japaners doodde, hebben de aandacht afgeleid van de echte mogelijke bedreiging voor de internationale veiligheid, namelijk het bestaan op zich van kernwapens.” Volgens

Iran is er sprake van discriminatie. De kernmogendheden hebben zichzelf het recht toegekend om hun nucleaire voorraden te behouden en ze zelfs naar wens te ontwikkelen tegen de internationale oproep in. Bovendien bevat het Non-proliferatieverdrag geen mechanismen voor controle of onderzoek ingeval een land de regels niet naleeft.

Volgens de Iraanse ambassadeur is het Non-proliferatieverdrag een mislukking. Het totaal aantal kernwapens is toegenomen. “De VS en Rusland beweren dat ze hun voorraad naar 7000 hebben teruggebracht maar er bestaat geen internationaal controlemechanisme om dat te bevestigen. Volgens een officiële verklaring van de VS en het Verenigd Koninkrijk is de kwaliteit van hun kernwapens verbeterd en zijn er nieuwe geavanceerde types onderweg.”

De ambassadeur concludeert dat de onderhandelingen over het kernwapenverdrag, met als doel de ontwikkeling van kernwapens te verbieden en de voorraden te vernietigen, snel van start moeten gaan.

De **Chinese ambassadeur**, mevrouw Zhang Qiyue, stelde dat het defensiebeleid van China louter defensief van aard is en niet gepaard gaat met bewapeningswedlopen of het militair bedreigen van andere landen. China ijvert zelfs voor een volledig verbod op kernwapens en de volledige vernietiging van de voorraden. De nucleaire ontwapening moet een rechtvaardig en redelijk proces zijn van geleidelijke afbouw. De landen met het grootste aantal kernwapens dragen een bijzondere verantwoordelijkheid, aldus de ambassadeur.

Pakistan is één van de weinige landen die het Non-proliferatieverdrag niet ondertekend hebben, maar neemt het probleem van non-proliferatie wel heel ernstig, aldus zijn ambassadeur. Volgens de heer Khalid moet de internationale gemeenschap vooral nagaan wat landen ertoe aanzet om massavernieti-

Een uraniumverrijkingsinstallatie in het Iraanse Isfahan

Atoombom

Een atoombom of kernbom is een bom die gebruik maakt van de energie die vervat zit in de kernen van atomen om een ontploffing te veroorzaken. Amerikaanse fysici ontwikkelden de eerste atoombom tijdens de Tweede Wereldoorlog als mogelijk wapen tegen Nazi-Duitsland. Uiteindelijk gebruikten ze het nieuwe wapen in augustus 1945 tegen Japan, om keizer Hirohito tot overgave te dwingen. Op 6 augustus 1945 gooiden ze de eerste bom op Hiroshima. Omdat de Japaners zich niet overgaven, gooiden ze op 9 augustus 1945 een tweede bom op Nagasaki.

Verrijking van uranium

Het procédé dat op uranium zoals het in de natuur voorkomt wordt toegepast om het te kunnen gebruiken voor burgerlijke doeleinden (bijv. in kerncentrales om elektriciteit op te wekken) of voor militaire doeleinden (voor kernwapens). Het gehalte aan de isotoop-235 wordt daarbij opgevoerd. In kerncentrales wordt uranium gebruikt dat een beetje verrijkt is. Voor kernwapens heb je sterk verrijkt uranium nodig.

Nucleaire proliferatie

De verspreiding van kernmateriaal en kerntechnologie die kunnen worden gebruikt voor de productie van atoombommen.

Non-proliferatieverdrag

Het Non-proliferatieverdrag (NPT) trad in 1970 in werking. Sindsdien hebben ruim 180 landen zich erbij aangesloten. Alleen Israël, India en Pakistan hebben het verdrag niet getekend. Noord-Korea trok zich in januari 2003 uit het verdrag terug. Er vinden regelmatig toetsings- en herzieningsconferenties plaats.

Eind 2007 arresteerde de Slovaakse politie twee Hongaren en een Oekraïner die verrijkt uranium probeerden te verhandelen

Het verdrag is gebaseerd op drie principes.

Non-proliferatie: In 1970 beschikten vijf landen over kernwapens: de VS, Rusland, China, Frankrijk en Groot-Brittannië. Het verdrag moest verhinderen dat bijkomende landen kernwapens zouden verwerven.

Ontwapening: De landen die over kernwapens beschikken, moeten hun voorraad afbouwen.

Vreedzame toepassing: Het verdrag bevordert het gebruik van kernenergie voor vreedzame doeleinden (om elektriciteit op te wekken, voor medische toepassingen, ...). Het moedigt de lidstaten aan hiervoor samenwerkingsverbanden aan te gaan.

Biologische en chemische wapens

Biologische wapens verspreiden bacteriën, virussen en schimmels die schadelijk zijn voor de mensen. Chemische wapens verspreiden schadelijke chemische stoffen, zoals zenuwgas en mosterdgas. Biologische en chemische wapens zijn goedkoper en gemakkelijker te vervaardigen dan nucleaire wapens. Daarom worden ze ook wel de 'kernwapens' van de armen genoemd.

IAEA

Het Internationaal Atoom Energie Agentschap, opgericht in 1957, is een onafhankelijke organisatie van de Verenigde Naties die onder meer toeziet op de naleving van het Non-proliferatieverdrag. Het IAEA heeft de mogelijkheid om de nucleaire installaties van zijn leden te inspecteren.

Momenteel zijn 144 landen lid van het agentschap. Dr. Mohamed ElBaradei leidt de organisatie. De hoofdzetel is gevestigd in Wenen.

► www.iaea.org

Global Initiative to Combat Nuclear Terrorism

In juli 2006 lanceerden de Amerikaanse president Bush en de Russische president Poetin dit initiatief om te komen tot een betere internationale samenwerking in de strijd tegen nucleair terrorisme. Ruim 60 landen, waaronder België, Frankrijk, Nederland en Duitsland, hebben zich bij het initiatief aangesloten. Het begrip 'nucleair terrorisme' verwijst o.a. naar de mogelijkheid dat terroristen radioactief materiaal zouden kunnen gebruiken om bommen te maken.

gingswapens te willen verwerven, om vervolgens de achterliggende motieven aan te pakken. Tot alle kernwapens zijn uitgeroeid, moeten de staten zonder kernwapens bindende garanties krijgen dat ze niet worden aangevallen. Pakistan heeft een uitgebreide wetgeving en administratieve maatregelen om de export te controleren en om gevoelige materialen en technologieën afdoend te beveiligen. Het land neemt ook deel aan het *Global Initiative to Combat Nuclear Terrorism*, wat bewijst dat het land de internationale gemeenschap wil versterken in de strijd tegen nucleair terrorisme.

Voor het **Verenigd Koninkrijk** ten slotte sprak zaakgelastigde Nigel Bowie. Hij stelde dat het debat over non-proliferatie door de internationale context dringender en noodzakelijker geworden is. Er is de opkomst van organisaties zoals Al Qaeda die actief op zoek zijn naar nucleaire grondstoffen. Maar tegelijk hebben steeds meer landen nood aan nucleaire energie voor burgerlijke doeleinden. De vraag is dan ook: hoe kunnen we ervoor zorgen dat het nucleair materiaal niet wordt misbruikt voor militaire doeleinden? De houding van zijn eigen land vatte hij als volgt samen: "We zullen open en eerlijk zijn met onze eigen onderdanen en onze internationale partners over wat we doen en waarom. We zullen duidelijk en oprecht zijn over het feit dat indien de juiste politieke omstandigheden bestaan, we onze resterende kernwapens zullen opgeven. We versterken onze kerncapaciteiten niet en we zullen strikt volgens onze verplichtingen van het Non-proliferatieverdrag blijven handelen. We zullen onze voorraad operationele kernkoppen nogmaals met 20% verminderen tot het absolute minimum dat wij noodzakelijk achten om een onafhankelijk nucleair afschrikmiddel te behouden." ■

In de maanden en weken voor de verkiezingen zijn opiniepeilingen voorpaginanieuws. We zijn met z'n allen benieuwd naar de resultaten van de verkiezingen. Welke partij wordt de grootste? Welke verliest? Wie is de populairste politicus? En soms stellen we na de verkiezingen vast dat de peilers een aantal zaken niet hadden zien aankomen. Dan wordt wel eens gezegd dat 'de peilers de echte verliezers zijn'. Ook de afgelopen maanden werd er regelmatig naar onze mening gevraagd. Wie komt er sterker uit de politieke crisis? Wie lijdt eronder?

Politieke opiniepeilingen

Via opiniepeilingen proberen enquêtebureaus in kaart te brengen op wie de kiezer zal of zou stemmen. "Op wie zou u stemmen indien er morgen verkiezingen waren?", zou de vraag van de enquêteurs kunnen luiden. Om een juist beeld te krijgen, zouden ze de vraag moeten voorleggen aan alle kiezers. Maar dat is natuurlijk niet mogelijk. Daarom stellen ze de vraag aan een kleinere groep mensen die de hele bevolking weerspiegelt. We spreken van een steekproef. Op basis van de antwoorden van die kleinere groep doen ze uitspraken over alle kiezers.

Hoe meer mensen ondervraagd worden, hoe betrouwbaarder de enquête. Doorgaans ondervragen enquêteurs in België 1000 tot 2000 personen.

De groep mensen die ondervraagd wordt, is niet willekeurig samengesteld. De enquêteurs streven naar een representatieve steekproef. Wat betekent dat?

Representatieve steekproef

We spreken van een representatieve steekproef wanneer de samenstelling van de groep ondervraagden een trouwe afspiegeling is van de bevolking, of van de groep waarover je iets te weten wilt komen.

Als opiniepeilers proberen te achterhalen op wie de kiezers een maand later zullen stemmen, moeten de volgende groepen in een juiste verhouding in de steekproef vertegenwoordigd zijn.

- Mannen en vrouwen
- Studenten, laaggeschoolden, hogeschoolden, gepensioneerden
- Jongeren en nieuwe Belgen die voor de eerste keer gaan stemmen
- De kiezers die nog niet beslist hebben op wie ze zullen stemmen
- ...

Maar zelfs als al die groepen vertegenwoordigd zijn, blijft het moeilijk om uitspraken te doen over de hele bevolking. Er is altijd een zekere foutmarge. Een partij die uitkomt op 17% van de stemmen, houdt er best rekening mee dat het ook 15% of 19% kan zijn.

Stemmen voor de winnaar of de underdog

Hebben de peilingen een invloed op ons stemgedrag? Daarover zijn de meningen verdeeld. Wetenschappers wijzen erop dat sommige onbesliste kiezers geneigd zijn om te stemmen op de partij die als winnaar uit de peilingen komt. Anderen hebben dan weer sympathie voor de verliezer. De kiezer maakt ook strategische afwegingen. Hij stemt soms niet op de partij waarvoor hij vroeger stemde, omdat hij denkt dat die partij hoe dan ook in de regering komt en zijn stem dus niet nodig heeft. Ook het feit dat een partij volgens de peilingen de kiesdrempel net niet of net wel haalt, kan een reden zijn om er wel of niet voor te stemmen.

Als we de resultaten van peilingen interpreteren, moeten we er ook rekening mee houden dat de ondervraagden aan de peilers niet altijd de waarheid vertellen. Of ze zeggen nog niet te weten op wie ze zullen stemmen, omdat ze geen zin hebben om een antwoord te geven.

Uit dat alles blijkt dat peilingen de verkiezingsuitslag niet voorspellen. Ze kunnen wel een tendens aangeven. Toch zorgen ze in de partijhoofdkwartieren voor gespannen zenuwen. Een partij die op verlies staat, kan moeilijker haar militanten motiveren om campagne te voeren. En te vroeg winnen in de peilingen kan ook nadelige gevolgen hebben. Zoals gezegd, zou de kiezer wel eens kunnen denken dat voor die partij stemmen niet meer nodig is.

Peilingen ter discussie

In het verleden werd herhaaldelijk de vraag gesteld of het wel goed is om kort voor de verkiezingen resultaten van peilingen te publiceren. In 1985 werd er zelfs een wet aangenomen die de publicatie van politieke

opiniepeilingen vanaf dertig dagen vóór de verkiezingen verbodt. De Raad van State oordeelde evenwel dat het verbod strijdig was met het principe van vrijheid van informatie en meningsuiting. In 1991 werd het verbod weer geschrapt.

De marktonderzoekbureaus hebben alvast zelf maatregelen getroffen om de kwaliteit van het marktonderzoek veilig te stellen. De meeste enquêtebureaus in ons land zijn aangesloten bij Febelmar, de Belgische federatie van marktonderzoekbureaus. Ze respecteren een gedragscode die wereldwijd erkend wordt. Die code heeft onder andere betrekking op de manier waarop ze ondervraagden selecteren, de gegevens verzamelen en nadien statistisch verwerken.

Opiniepeilingen via internet

Meestal worden opiniepeilingen telefonisch afgenomen. De laatste jaren worden we evenwel steeds vaker via het internet naar onze mening gevraagd. Voor de peilers is dat gemakkelijker en de resultaten zijn sneller gekend. Maar peilingen via internet zijn soms minder betrouwbaar dan peilingen via de telefoon. Als een enquêtebureau een telefonische enquête opzet, worden de mensen geselecteerd volgens het toeval. De enquêteurs krijgen zowel mensen te spreken die in politiek geïnteresseerd zijn als mensen die niet geïnteresseerd zijn. Zowel laag- als hooggeschoolden, zowel jongeren als bejaarden,... Dat geeft een juist beeld. Met peilingen via het internet bereiken ze een deel van de bevolking niet. Lang niet iedereen heeft een computer met internetaansluiting in de huiskamer en lang niet iedereen vindt de weg naar de bibliotheek. Bovendien nemen alleen mensen die in het onderwerp geïnteresseerd zijn en die een uitgesproken mening hebben aan de enquête deel. ■

Raad van State

De Raad van State is een onafhankelijke instelling die bestaat uit twee afdelingen:

- de afdeling Wetgeving geeft adviezen aan de regering en het parlement over wetsontwerpen en wetsvoorstellen;
- de afdeling Bestuursrechtspraak treedt op als rechter van het bestuur: burgers kunnen bij die afdeling de schorsing en vernietiging vragen van onwettige bestuursmaatregelen waarvan zij nadeel ondervinden.

www.raadvst-consetat.be

Febelmar

Febelmar, de Belgische federatie van marktonderzoekbureaus, werd opgericht in 1980. Alle leden van Febelmar respecteren de ICC/ESOMAR gedragscode inzake enquêtes, een deontologische code die wereldwijd erkend wordt. De code vereist strikte enquêteprocedures, een duidelijk afgelijnde structuur van de steekproefgroepen, controle achteraf bij een deel van de ondervraagden en respect voor de anonimiteit van de respondent.

www.febelmar.be

Place aux enfants

Op 20 oktober 2007 zette de Kamer haar deuren open voor een zestigtal kinderen van 8 tot 12 jaar. Kamerlid Muriel Gerkens (Ecolo-Groen!) verwelkomde het jonge volkje in het halfroond. Ze legde hen uit wat het parlement is en wat de parlementsleden doen. *Place aux enfants* wil kinderen kennis laten maken met de wereld van de volwassenen. De enen bezoeken in groep een bakkerij, anderen een politiesecretariaat, nog anderen het Federale Parlement. *Place aux enfants* is een initiatief van de Vereniging van Waalse Provincies, het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de Ligue des familles.

Meer info: www.placeauxenfants.be

Wapenstilstand in het Federale Parlement

Op 11 november 2007 bezochten een 150-tal oud-strijders en leden van vaderlandslievende verenigingen en een 250-tal jongeren van diverse jeugdbewegingen het Federale Parlement. Ze hadden een gesprek met de voorzitters van Kamer en Senaat. Zoals verwacht stond de moeizame regeringsvorming centraal. De bezoekers toonden zich bijzonder ongerust over de politieke situatie. Kamervoorzitter Van Rompuy legde hen uit waar het de onderhandelaars precies om te doen is. Nadien namen de jongeren deel aan een vragenspel over de Eerste Wereldoorlog.

De Europese ombudsman in de Kamer

Op 27 november 2007 was de Europese ombudsman, Nikoforos Diamandouros, in de Kamer voor een gesprek over de werking van de Europese ombudsdienst. Bij die dienst kan elke inwoner van de Europese Unie terecht met klachten over de instellingen en de organen van de EU.

Meer info: <http://ombudsman/europa/eu>

Talenfeest

Het Animatiecentrum voor talen organiseerde op 18, 19 en 21 april 2008 voor de 31ste keer het Talenfeest. Duizenden jongeren tussen 6 en 18 jaar namen deel aan workshops, spelletjes en allerhande culturele activiteiten. Op zaterdag 19 april stonden de deuren van het Federale Parlement open voor iedereen. Er was een speciale kindertalenhoek en een meertalenparcours. Vele gezinnen maakten van deze unieke gelegenheid gebruik om een kijkje te nemen achter de coulissen van het Parlement en een wereld van talen en culturen te ontdekken.

Meer info: www.talenfeest.be

Scholierenparlement

Energie en de toekomst: jongeren van het vijfde en het zesde middelbaar werkten een jaar lang rond dat thema in het kader van het Scholierenparlement. Op 9 mei kwamen ze met z'n allen naar Brussel voor de overkoepelende slotzitting in Kamer, Senaat en het Vlaams Parlement.

De Kamer bezoeken

In het Federaal Parlement klopt het hart van de Belgische politiek. Vooral op dinsdag, woensdag en donderdag heerst er een drukte van jewelste. Parlementsleden haasten zich naar een vergadering, buigen zich over een wetsvoorstel, horen deskundigen, ondervragen ministers, staan de pers te woord...

Zin om met uw klas, vereniging, collega's of vrienden die sfeer van politieke bedrijvigheid op te snuiven?

Tijdig inschrijven is de boodschap. Dat kan via www.dekamer.be (rubriek Bezoeken) of telefonisch bij de dienst Public Relations, tussen 10 en 12 uur: 02 549 81 36.

Een groepsbezoek is gratis en duurt anderhalf uur.

Een groep bestaat het best uit 10 tot 30 personen.

Wil u tijdens uw bezoek een Kamerlid spreken? Als u ons dat tijdig meedeelt, brengen we dat voor u in orde.

Neem zeker een kijkje

in onze totaal **vernieuwde boetiek**.

U vindt er boeken over de Kamer, haar activiteiten en haar geschiedenis, documentatiemateriaal, allerlei mooie en praktische souvenirs en leuke hebbedingetjes.

Open:

iedere werkdag van 9.30 tot 13 uur en van 14 tot 17 uur.

Een vergadering bijwonen

Iedereen kan de openbare commissievergaderingen en de plenaire vergaderingen bijwonen. U meldt zich gewoon aan bij het onthaal aan de Leuvenseweg 13 (achterkant van het parlamentsgebouw).

Voor de agenda surft u naar www.dekamer.be.

Wil u meer exemplaren van dit magazine ontvangen?

Een adreswijziging melden?

Uit ons bestand geschrapt worden?

Laat het ons weten via pri@dekamer.be.

Meer info

De parlementaire documenten i.v.m. de thema's die we in dit magazine aansnijden vindt u op www.dekamer.be. (> Publicaties > Magazine van de Kamer)

De plenaire vergadering online

www.dekamer.be > Meekijken vergaderingen

